

Μάριος Λ. Ευρυβιάδης

«ΜΚΟ»: «Κρατικά» Εργαλεία Προπαγάνδας, Ελέγχου και... Πλουτισμού

Ανάμεσα στις χιλιάδες οργανώσεις που δραστηριοποιούνται ανά τον κόσμο υπό την γενική μορφή Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ) πολλές εκ των οποίων μας είναι γνωστές και ως Δεξαμενές Σκέψης ή Think Tanks, υπάρχουν τρεις που χρήζουν του ιδιαίτερου ενδιαφέροντός μας.

Είναι η German Marshall Fund of the United States (GMFUS) που ιδρύθηκε στην Δυτική Γερμανία το 1972 και που χρηματοδοτήθηκε από την γερμανική κυβέρνηση και άλλους, είναι η Peace and Research Institute (PRIO) που ιδρύθηκε στην Νορβηγία το 1959 και που χρηματοδοτείται από την κυβέρνηση της Νορβηγίας και άλλους και είναι και η International Crisis Group (ICG) που ιδρύθηκε από πρώην υψηλόβαθμους κυβερνητικούς αξιωματούχους δυτικών κρατών, προέδρους, πρωθυπουργούς, υπουργούς Εξωτερικών, στρατηγούς (με Αμερικανούς, Βρετανούς, Αυστραλούς και Σκανδιναβούς να κυριαρχούν) το 1995 και η οποία χρηματοδοτείται από όλες σχεδόν τις ευρω-ατλαντικές χώρες, και άλλους.¹

Πέραν της δυτικής τους προέλευσης και οι τρεις αυτοδιαφημίζονται ως ανεξάρτητες, μη κερδοσκοπικές, μη κυβερνητικές οργανώσεις που παράγουν αντικειμενικό και επιστημονικό έργο. Το έργο τους, λένε, στοχεύει στην εμπέδωση της ειρήνης, στην πρόληψη των συγκρούσεων, στην επίλυση διεθνών και ενδοκρατικών διενέξεων και γενικά στη δημιουργία συνθηκών για το σεβασμό των

1. Σχετικές πληροφορίες και στοιχεία, όχι όμως ολοκληρωμένα, ειδικά σ' ό,τι αφορά στις χρηματοδοτήσεις αλλά και στη διεθνή διαπλοκή των μελών και των τριών οργανισμών, μπορούν να εντοπισθούν στους επίσημους σχετικούς ιστοτόπους (www.gmfus.org, www.prio.org, www.crisisgroup.org).

ανθρωπίνων και πολιτικών δικαιωμάτων. Μία επίσκεψη στους ιστότοπους και των τριών οργανώσεων επιβεβαιώνει τα παραπάνω.

Ωστόσο, τα πράγματα δεν έχουν έτσι, γιατί και οι τρεις οργανώσεις ιδρύθηκαν επί σκοπώ και υπήρξαν από καταβολής τους στρατευμένες. Άρχισαν και συνεχίζουν να λειτουργούν ως πολιτικά δεκανίκια των κυβερνήσεών τους που υπήρξαν και παραμένουν οι μεγαλύτεροι χρηματοδότες τους. Με τον καιρό και τις δραστηριότητές τους, διευρύνθηκαν και οι χρηματοδότες τους σήμερα είναι κυρίως, όπως στην περίπτωση των GMFUS και ICG, μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες, τράπεζες, χρηματοπιστωτικά και φιλανθρωπικά ιδρύματα ακόμα και φορείς όπως είναι η ευρωατλαντική νατοϊκή συμμαχία. Χωρίς όμως την οικονομική στήριξη και πολιτική αρωγή των κρατών που τα ίδρυσαν, χωρίς δηλαδή τον κρατικό κορβανά, οι οργανώσεις αυτές θα είχαν προ καιρού πτωχεύσει. Διατηρούνται και λειτουργούν διότι εξυπηρετούν συμφέροντα των κρατών τους ή, γενικότερα, διότι εξυπηρετούν μια ευρύτερη ιδεολογία και θεώρηση των πραγμάτων, που επιθυμούν οι χρηματοδότες τους.

Στην προκειμένη περίπτωση οι πρώτες δυο, που ιδρύθηκαν στη διάρκεια του Ψυχρού Πολέμου, λειτούργησαν με βάση την ευρω-ατλαντική ψυχροπολεμική διάταξη και σήμερα, μαζί με την ICG που ιδρύθηκε μεταψυχροπολεμικά, εξυπηρετούν το ιδεολόγημα του ευρωατλαντισμού, δηλαδή του αμερικανικού ηγεμονισμού.²

Συνεπώς, καμία από τις τρεις δεν νομιμοποιείται να αυτοπροσδιορίζεται ως ΜΚΟ διότι το βασικό και ουσιαστικό χαρακτηριστικό κάθε αυθεντικής ΜΚΟ είναι η οικονομική της αυτονομία. Και όταν ένας μουσικός πληρώνεται (κατά τη λαϊκή σοφία, δυτικής μάλιστα προέλευσης) αυτός που τον πληρώνει του λέει και τι να παίζει (“He who pays the piper calls the tune”).³

2. Εκ των τριών η GMFUS εκφράζει κατεξοχήν το ιδεολόγημα του ευρωατλαντισμού, στο πλαίσιο του οποίου λειτουργεί, από το 1982, διατλαντικό πρόγραμμα ανάδειξης νέων ηγετών, το Marshall Memorial Fellowship (MMF). Ετησίως πάνω από 100 άτομα (Fellows) επιλέγονται από 37 χώρες των δύο πλευρών του Ατλαντικού για επισκέψεις κατ’ ομάδες στις αντίστοιχες χώρες, όπου έχουν υψηλού επιπέδου επαφές, συμμετέχουν σε σεμινάρια και απολαμβάνουν την τοπική φιλοξενία. Θεωρητικά, μέσω του MMF και του συναφούς networking οικοδομείται η νέα ελίτ του ευρωατλαντισμού.

Η επιλογή των Fellows γίνεται από συνεργαζόμενα με το GMFUS ιδρύματα, ΜΚΟ και οργανώσεις. Στην Ελλάδα, ο επιλογέας (Selection Partner) του προγράμματος για λογαριασμό της GMFUS είναι, κατά την ιστοσελίδα της GMFUS, το ΕΛΙΑΜΕΠ σε συνεργασία με το Ίδρυμα Νιάρχος. Η τελευταία επίσκεψη Fellows του MMF στην Ελλάδα με υποδοχέα το ΕΛΙΑΜΕΠ έγινε το Μάρτιο του 2011 με επισκέψεις σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Στη Θεσσαλονίκη η επίσκεψη έγινε με την συνεργασία της νεότευκτης και υπερδραστήριας οργάνωσης, Navarino Network (www.navarinonetwork.org).

3. Ακριβώς το νόημα της ρήσης αυτής φέρει ως τίτλο στη βρετανική της έκδοση η πρωτοποριακή μελέτη της Frances Stonor Saunders, *Who Paid the Piper* (Granda Publications 1999). Η αμερικανική έκδοση τιτλοφορείται *The Cultural Cold War: The CIA and the Word of Arts*

Στην ουσία και ως προς τις συνέπειές τους, οργανώσεις όπως οι προαναφερθείσες είναι Κυβερνητικές Οργανώσεις. Και έτσι αναφέρονται από φορείς όπως τα Ηνωμένα Έθνη⁴ για παράδειγμα και από αναλυτές. Ως GONGOs τις αναφέρουν, δηλαδή Governmental Non Governmental Organizations.⁵

Η χειρότερη συνέπεια της κατάχρησης που γίνεται είναι ότι οι οργανώσεις αυτές έχουν δώσει κακό όνομα στις πραγματικές αυθεντικές και πολιτικά αυτόνομες ΜΚΟ. Οι τελευταίες λειτουργούν υπό αντίξοες συνθήκες και με χρηματοδοτήσεις από τις ατομικές εισφορές των μελών τους. Επιπλέον, στην εξέλιξή τους οι GONGOs χρησιμοποιήθηκαν ψυχροπολεμικά και μεταψυχροπολεμικά και ως φορείς που προσέφεραν και συνεχίζουν να προσφέρουν κάλυψη (cover) για κατασκοπευτικές και άλλες υπονομευτικές δραστηριότητες σε τρίτες χώρες υπέρ των κρατών που τις χρηματοδοτούν. Δέλεαρ, κατά κανόνα, είναι το άφθονο χρήμα που ανοιχτόχερα παραχωρείται σε άτομα και τοπικούς φορείς που είτε υφίστανται ή δημιουργούνται επί τούτου.⁶

and Letters (The New Press, 2000). Στις σελίδες του βιβλίου ο ερευνητής θα δει να ξεδιπλώνεται το *modus operandi* για την κατίσχυση του κομμουνισμού στον «πόλεμο των ιδεών», πάμπολλα δείγματα γραφής «πρόθυμων» και εξωνυμένων «διανοούμενων», παραπλανητικών οργανώσεων και ευαγών ιδρυμάτων που σήμερα αναγνωρίζουμε ως ΜΚΟs, και, κυρίως τους φανερούς και αφανούς πόρους χρηματοδότησής τους.

4. Διεθνείς οργανισμοί, όπως ο ΟΗΕ και το NATO, που ιδρύθηκαν από κράτη, ονομάζονται διακρατικοί οργανισμοί ή inter-governmental (IGOs). Ο όρος Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, ΜΚΟ, ή NGOs εμφανίστηκε τότε ακριβώς για να διαφοροποιούνται διεθνείς διακρατικοί οργανισμοί από ιδιωτικούς που προϋπήρχαν ή που ιδρύθηκαν μετά το 1945.

5. Βλ. Moises Naim, “What is a GONGO? How Government – Sponsored Groups Masquerade as Civil Society”, *Foreign Policy*, May-June 2007. Ο κ. Naim αν και επικριτικός του φαινομένου, εντούτοις δείχνει περισσή κατανόηση σε οργανώσεις που έχουν έδρες δυτικές χώρες όπως π.χ. την αμερικανική National Endowment for Democracy (NED) που χρηματοδοτεί το αμερικανικό Κογκρέσο και της οποίας ο κ. Naim αποτελεί στέλεχος. Για τη NED βλέπε παρακάτω.

6. Πέραν του πονήματος της Saunders, βλέπε ενδεικτικά τις εξαιρετικές μελέτες των Christopher Simpson, *Science of Coercion: Communication Research and Psychological Warfare, 1945-1980* (Oxford University Press, 1996) και Joan Poelofs, *Foundations and Public Policy: The Mask of Pluralism* (State University of New York Press, 2003). Βλ. επίσης, Joan Poelofs, “The NED, NGOs and the Imperial Uses of Philanthropy”, *Counterpunch*, May 13/14 2006. Βλ. και το κλασικό πλέον σχεδιάγραμμα με τους ομόκεντρους κύκλους που πρωτοδημοσιεύθηκε στην *The Washington Post* στις 26 Φεβρουαρίου 1967, με τον απόλυτα διαφωτιστικό τίτλο “This is How the Money Goes Around”. Εκεί αποκαλύπτονται φορείς, ΜΚΟs και παρένθετοι οργανισμοί μέσω των οποίων η CIA λειτουργούσε ένα παγκόσμιας εμβέλειας σύστημα χρηματοδοτήσεων. Όπως παραδέχτηκε ο πρώτος πρόεδρος της NED, Allen Weinstein, “a lot of what we do today was done covertly 25 years ago by the CIA”. Δές Eric Walberg, “Egypt/Serbia/Georgia: Learning from others’ mistakes”, www.ericwalberg.com

Στην έκδοση της 15ης Φεβρουαρίου 2011 η *Ελευθεροτυπία* δημοσιεύει ονομαστικό κατάλογο 528 φερομένων ως ΜΚΟ ελληνικών οργανώσεων που είναι καταγεγραμμένες στο μητρώο

Αυτό που εμείς εδώ πρέπει να γνωρίζουμε, είναι ότι οι τρεις αυτές οργανώσεις, GMFUS, PRIO, ICG, είναι δραστηριοποιημένες σε παγκόσμιο επίπεδο αλλά ιδιαίτερα δραστηριοποιημένες στο δικό μας βαλκανικό χώρο και την Ανατολική Μεσόγειο. Υλοποιούν μια δική τους ατζέντα πλουσιοπάροχα και αδιαφανώς χρηματοδοτούμενη.

Η κριτική που ακολουθεί, επικεντρώνεται στις τρεις αυτές διεθνείς οργανώσεις. Την German Marshall Fund of the United States (GMFUS) με έδρα την Ουάσινγκτον και με πολυεθνική παρουσία, την International Crisis Group (ICG) με έδρα τις Βρυξέλες και με πολυεθνική παρουσία και την Peace and Research Institute (PRIO) με έδρα το Όσλο και επίσης με πολυεθνική παρουσία.

Όπως προαναφέρθηκε, καμία από τις τρεις αυτές οργανώσεις δεν πληροί το βασικό κριτήριο της Μη Κυβερνητικής Οργάνωσης, που είναι αυτό της οικονομικής αυτονομίας. Δεν έχουν εισφορές από συνδρομές – δεν έχουν καν συνδρομητές, όπως έχει κάθε αυθεντική ΜΚΟ, ενώ τίποτα απ' ό,τι παράγουν δεν τους αποφέρει πόρους. Και οι τρεις οργανώσεις είναι κρατικοδίαιτες. Το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού τους είναι κρατικό. Είναι GONGOs.

Πιο συγκεκριμένα και σ' ό,τι αφορά σε Ελλάδα και Κύπρο και οι τρεις αυτές GONGOs υλοποιούν μια ευρωατλαντική ατζέντα που αντιστρατεύεται κατά τρόπο προκλητικό τα συμφέροντά τους. Το προκλητικό και απαράδεκτο είναι ότι άμεσα στην περίπτωση της GMFUS και της ICG και έμμεσα της PRIO, οι οργανώσεις αυτές χρηματοδοτούνται και από δικούς μας πόρους. Χρηματοδότες της GMFUS και της ICG υπήρξαν κατά καιρούς όλα τα νατοϊκά κράτη, τα Υπουργεία Εξωτερικών Ελλάδας και Τουρκίας, ευαγή ελληνικά ιδρύματα ελληνικά και μη, τουρκικά εμπορικά επιμελητήρια, κ.ά. Μια επίσκεψη στην ιστοσελίδα της GMFUS όχι μόνο θα εκπλήξει αλλά θα εντυπωσιάσει.⁷

Υπηρεσίας Αναπτυξιακής Συνεργασίας (ΥΔΑΣ) του Υπουργείου Εξωτερικών (Αλίκη Μάτση, 528 ΜΚΟ στο τραπέζι, σελ. 17), όλες χρηματοδοτούμενες από το ελληνικό Δημόσιο και οι οποίες εξυπηρετούν τις όποιες σκοπιμότητές του. Είναι δηλαδή Κυβερνητικές Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις. Είναι GONGOs. Ο κατάλογος της Ελευθεροτυπίας είναι ελλιπής αφού δεν συμπεριλαμβάνονται τα ονόματα των Διοικητικών Συμβουλίων των οργανισμών. Στο κύριο σχόλιο της «Ε», «ΜΚΟ και διαφάνεια», η εφημερίδα αναδεικνύει την όλη παθογένεια των ελληνικών αυτών οργανώσεων οι οποίες με ελάχιστες εξαιρέσεις, εξυπηρετούν ιδιοτέλειες και των πλουτισμό των μελών τους.

Για την δημόσια απαίτηση του προέδρου Μπους του νεότερου, οι αμερικανικές ΜΚΟ να λειτουργούν ως προπαγανδιστικοί φορείς των ΗΠΑ, βλ. Naomi Klein "Now Bush wants to buy the complicity of aid workers", *The Guardian*, 23 June 2003 και "Bush to NGOs: Watch Your Mouth", *Globe and Mail* (Canada) June 20, 2003. Επί προεδρίας Κλίντον η προσέγγιση υπήρξε πιο εκλεπτυσμένη. Κατά τον υπουργό Εξωτερικών Ουόρεν Κρίστοφερ, "by enlisting international and regional institutions in the work, the US can leverage our own limited resources and avoid the appearance of trying to dominate others". Βλ. www.ericwalberg.com

7. Σχετικά αλλά ανεπαρκή στοιχεία μπορούν να εντοπισθούν στους ιστοτόπους των οργανώσεων. Αυτά κατά καιρούς αλλάζουν ή απαλείφονται εσκεμμένα. Ωστόσο, μια επίμονη έρευνα στο διαδίκτυο μπορεί να τα εντοπίσει.

Πιο δύσκολη είναι η διερεύνηση της ICG και των πηγών χρηματοδότησής της. Πέραν της ιστοσελίδας της ICG, που είναι ελλιπέστατη, όσοι ενδιαφέρονται, μπορούν να ενημερωθούν από την ποιοτικά εξαιρετική έρευνα του Tom Hazeldine, “The North Atlantic Counsel: Complicity of the International Crisis Group” στην επιθεώρηση *New Left Review* 63 (May-June 2010, www.newleftreview.org). Από τη μελέτη του Hazeldine ξεπροβάλλουν σε όλο τους το μεγαλείο και προσωποποιημένα ο αμοραλισμός, η υποκρισία, ο κυνισμός και η ηθική της χαβούζας που χαρακτηρίζουν τους θιασώτες της νεοταξικής ηγεμονικής ιδεολογίας του ευρωατλαντισμού και των πρόθυμων διανοουμένων, ιθαγενών και μη, που την διακινούν και την εξαγνίζουν.⁸ Στην περίπτωση της PRIO οι χρηματοδοτήσεις, πέραν από τον νορβηγικό κορβανά, προέρχονται και από υπεργολαβίες που αυτή έχει αναπτύξει την τελευταία δεκαετία κυρίως με την USAID και με πόρους που το αμερικανικό Κογκρέσο διέθετε για την Κύπρο, τη χρήση των οποίων η αμερικανική πρεσβεία στην Λευκωσία άλλαξε αυθαίρετα και χωρίς τη γνώση του Κογκρέσου και τη συναίνεση της Λευκωσίας, για την προώθηση του Σχεδίου Ανάν.⁹

8. Άμεσα συναφής είναι και η μελέτη του Jan Oberg, “The International Crisis Group: Who pays the Piper?”, “The Transnational Foundation for Peace and Future”, April 15, 2005 (*Press Info No.219*). Η ICG είναι χωρίς υπερβολή ο «νονός» της απόσχισης του Κοσόβου στη βάση μιας στρατηγικής δαιμονοποίησης των Σέρβων και εξαγνισμού των Αλβανών, καθώς επίσης και μιας νεοταξικής αντίληψης περί «νεοφιλελεύθερου ιμπεριαλισμού» που «νομιμοποίησε» τους νατοϊκούς βομβαρδισμούς του 1995 και 1999. Περί του τελευταίου βλ. ειδικά, Robert Cooper, “The new liberal imperialism”, *The Guardian*, April 7, 2002. Ο Βρετανός Cooper είναι σήμερα υψηλόβαθμο στέλεχος της γραφειοκρατίας της ΕΕ στις Βρυξέλλες για ζητήματα εξωτερικής πολιτικής. Παλαιότερα υπήρξε πρωτοσύμβουλος του πρωθυπουργού Τόνι Μπλερ.

Πέραν των δυτικών / νατοϊκών κυβερνήσεων, ο πιο σημαντικός χρηματοδότης της ICG υπήρξε ο George Soros που πρωτοχρηματοδότησε τη δημιουργία της ICG με φορέα τον πρώην Αμερικανό υπουργό Εξωτερικών και πρόεδρο του Ιδρύματος Carnegie, Morton Abramowitz. Μαζί με τον Abramowitz, τα μέλη και οι αξιωματούχοι της ICG, αποτελούν χαρακτηριστικό δείγμα της ευρωατλαντικής ελίτ. Πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί ο μέχρι το 2007 πρόεδρος της ICG, ο Αυστραλός Gareth Evans, ο οποίος ως υπουργός Εξωτερικών υπήρξε θιασώτης του Ινδονήσιου δικτάτορα Σουχάρτο και απολογητής της γενοκτονικής του πολιτικής στο Ανατολικό Τιμόρ.

9. Για την σχετική τεκμηρίωση βλέπε την πολυσέλιδη έκθεση της Nathan Associates, Inc. *Final Report: Cyprus Bi-Communal Development Irregam Evaluation* της 25ης Μαΐου 2004 (*Evaluation IQC No. AEP-I-0000-0002300*). Η Έκθεση Nathan υποβλήθηκε προς την United States Agency for International Development και (α) αποτιμούσε τους λόγους αποτυχίας του δημοψηφίσματος το 2004 για το Σχέδιο Ανάν και (β) πιο σημαντικό για τους σκοπούς μας, περιγράφει με μεγάλη λεπτομέρεια και με στοιχεία (χρηματοδοτήσεις ΜΚΟ και αποδέκτες χρημάτων) τις μεθοδεύσεις της αμερικανικής πρεσβείας για παράκαμψη της Κυπριακής Κυβέρνησης. Η Έκθεση Nathan αποσύρθηκε από το διαδίκτυο μετά από ολιγοήμερη διαθεσιμότητά της. Βλ. επίσης, Μιχάλης Ιγνατίου, «Ταμείο για ευαίσθητες δραστηριότητες», *Ο Φιλελεύθερος*, 30 Νοεμβρίου 2008.

Οι προαναφερθείσες GONGOs έχουν υπέρμετρη δραστηριότητα στα Βαλκάνια και στο τρίγωνο Ελλάδα-Κύπρου-Τουρκίας. Οι εκθέσεις τους, κλειστά και ανοικτά σεμινάρια, reference/focus groups,¹⁰ πολυπολιτισμικές συνάξεις και μουσικές εκδηλώσεις, ανέρχονται σε εκατοντάδες. Χωρίς καμία εξαίρεση οι εκθέσεις τους υπερθεματίζουν υπέρ των Σκοπίων, του Σχεδίου Ανάν, ενώ η GMFUS ανέλαβε εργολαβικά και επιπλέον να αναγάγει την Τουρκία ως τον ευμενή ηγεμόνα των Βαλκανίων και της Ανατολικής Μεσογείου. Όλα όσα αποδίδονται στον ισλαμιστή μέγα μάγιστρο της τουρκικής εξωτερικής πολιτικής, Αχμέτ Νταβούτογλου, περί νέο-οθωμανισμού, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να εντοπίσουν στις ανακυκλούμενες εκθέσεις της GMFUS και της ICG για την Τουρκία, χωρίς την αλαζονική γλώσσα του ισλαμιστή υπουργού.¹¹

Επίσης, τόσο η GMFUS όσο και η ICG έχουν ταυτιστεί με την ατλαντικής έμπνευσης τουρκική στρατηγική απονομιμοποίησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και έχουν κινηθεί προς την κατεύθυνση αυτή με δραστηριότητες στις κατεχόμενες περιοχές της Κύπρου. Η GMFUS οργάνωσε με την συνεργασία Ουάσιγκτον και Άγκυρας την πρώτη «επίσημη» επίσκεψη επαγγελματιών μελών του Κογκρέσου στα κατεχόμενα για να σπάσει, δήθεν, το «εμπάργκο» της απομόνωσής τους. Η πρώτη δε έκθεση της ICG μετά το 2004, καταφέρεται με απαξιωτικούς χαρακτηρισμούς κατά του προέδρου Παπαδόπουλου και προτείνει την έναρξη απευθείας εμπορίου με τα κατεχόμενα.¹² Δηλαδή, και οι δυο

10. Όπως μας πληροφορεί ο Simpson στην προαναφερθείσα μελέτη του, τα reference/focus groups υπήρξαν ένα από τα πιο σημαντικά εργαλεία που οι μυστικές υπηρεσίες των ΗΠΑ ανέπτυξαν τη δεκαετία του 1950 μέσω των οποίων επέβαλαν τις δικές τους θέσεις και θεωρήσεις για τα πράγματα, δηλαδή τη δική τους προπαγάνδα (communication theory). Η επιβολή της αμερικανικής θεώρησης επέτρεπε τον έλεγχο και τη διαχείριση των λεγόμενων αναπτυσσόμενων χωρών του Τρίτου Κόσμου, όχι όμως και την επίλυση των όποιων προβλημάτων που τις ταλάνιζαν. Ποτέ δεν αποτελούσε στόχο της αμερικανικής στρατηγικής η επίλυση τέτοιων προβλημάτων παρά μόνο η «διαχείρισή» τους μέσω μιας διατεταγμένης ιδεολογίας.

Ένας από τους πιονέρους της παραπάνω μεθοδολογίας υπήρξε το πρώην μέλος των αμερικανικών μυστικών υπηρεσιών και μεταπολεμικά καθηγητής στο Yale, “Leonard Doob - author of the 1948 text *Public Opinion and Propaganda* and an activist in US international propaganda projects until well into the 1980’s” - όπως γράφει ο Simpson (σελ. 87). Ο Doob και συνάδελφοί του όπως ο Herbert Kelman του Harvard έδρασαν και στην Κύπρο. «Απόφοιτοι» των σεμιναρίων και focus groups που διηύθυναν οι Kelman και Doob στο Cambridge και στην Λευκωσία (Λήδρα Πάλλας), βρίσκονται σήμερα σε νευραλγικές κρατικές θέσεις στην Κύπρο, σε πανεπιστήμια και αλλού, και παραμένουν οι κατεξοχήν θιασώτες του Σχεδίου Ανάν και της κατάλυσης του κυπριακού κράτους του 1960.

11. Βλ. το ειδικό πρόγραμμα για την Τουρκία στον επίσημο ιστότοπο της GMFUS. Ανάλογο πρόγραμμα για την Τουρκία με παρόμοιο υλικό υπάρχει και στον ιστότοπο της ICG.

12. Ο λόρδος Patten of Barnes δηλώνει κομπάζοντας ότι στην οργάνωσή του, την ICG, “We often find ourselves saying the things that governments would like to say but find too difficult”. Jan Oberg, “The International Crisis Group”, ό.π.

οργανισμοί υπήρξαν «προπομποί» ιδεών και θέσεων που η γραφειοκρατία της ΕΕ προσπαθεί, καθόλου τυχαία, να επιβάλει στην Λευκωσία.

Η συγγραφή της προαναφερθείσας έκθεσης της ICG (2006) καθοδηγήθηκε από τον Τούρκο πρέσβη στις Βρυξέλλες και εξυμνήθηκε από Κύπριους και ελληνικές θιασώτες του Σχεδίου Ανάν σε επίσημες παρουσιάσεις σε Λευκωσία και Αθήνα.¹³

Θα πρέπει, επίσης, να υπογραμμιστεί ότι ICG και PRIO έχουν κυκλοφορήσει σχεδόν πανομοιότυπες εκθέσεις προσβάσιμες στο διαδίκτυο, οι οποίες αμφισβητούν την εγκυρότητα των τίτλων ιδιοκτησίας των προσφύγων και την αξιοπιστία του κυπριακού κτηματολογίου υποστηρίζοντας έτσι, με έμμεσο αλλά σαφή τρόπο, την τουρκική θέση στο περιουσιακό.¹⁴

13. Βλ. «Το Ευαγές Ίδρυμα ICG και οι Μυρωμένες Εκθέσεις του», *Ο Φιλελεύθερος*, 15 Μαρτίου 2006. Στην Λευκωσία, η Έκθεση του 2006 παρουσιάστηκε σε ακροατήριο στο Intercolleage όπου απόφοιτοι των σεμιναρίων Doob-Kelman κατέχουν διευθυντικές θέσεις και αμέσως μετά ο παρουσιαστής του Ιρλανδός Nicholas Whyte, φιλοξενήθηκε από το ΕΛΙΑΜΕΠ (16 Μαρτίου 2006) στην Αθήνα. Η ειρωνεία είναι ότι λίγο μετά, ο Whyte, υπεύθυνος της ICG για την έρευνα και την συγγραφή της κυπριακής έκθεσης, εξαναγκάστηκε σε παραίτηση διότι άρχισε να αντιδρά στο μακρύ χέρι της Άγκυρας και να διαφοροποιείται κάπως από τη μέχρι τότε απόλυτα φιλοτουρκική στάση του ICG.

14. Σχετικά με μερικές από τις δραστηριότητες της PRIO στην Κύπρο, βλ. ενδεικτικά το επικριτικό κείμενό μου, «Κομπογιαννιτισμός και Προπαγάνδα», *Ο Φιλελεύθερος*, 16 Μαρτίου 2008. Εξαιρετικό ενδιαφέρον παρουσιάζει ο Βρετανός Dan Smith, από το 1993 μέχρι το 2007, διευθυντής της PRIO και ο άνθρωπος που εγκατέστησε την PRIO στην Κύπρο το 1997. Ο Dan Smith συνεργάστηκε με το ΕΛΙΑΜΕΠ στην Αθήνα το 2003 και υπήρξε συνιδρυτής του Greek-Turkish Forum της PRIO. Το 2002, ο Dan Smith τιμήθηκε από τη βασίλισσα Ελισάβετ με το Order of the British Empire (OBE). Ίσως το πιο ενδιαφέρον στοιχείο για τον Dan Smith, είναι το επταετές κενό που εμφανίζεται στο βιογραφικό του (1981-1988) για το οποίο ο ίδιος δηλώνει, “freelance”.

Πέραν των δραστηριοτήτων της σε Κύπρο και Τουρκία (συνεργασία με το Istanbul Policy Center) η PRIO ανέπτυξε αδιαφανή δραστηριότητα με το ΕΛΙΑΜΕΠ πριν και μετά το 2004 με επίκεντρο το Σχέδιο Ανάν. Αποκορύφωμα της συνεργασίας των δύο «ΜΚΟ» υπήρξε το κλειστό σεμινάριο στην Ύδρα (16-17 Οκτωβρίου 2004) όπου παρευρέθηκαν μεταξύ άλλων, ο Λόρδος Χάνει, ο τότε Βρετανός υφυπουργός Εξωτερικών Ντένις ΜακΣέιν και ο Έλληνας ομόλογός του Ευριπίδης Στυλιανίδης. Το σεμινάριο τέθηκε υπό την αιγίδα του βρετανικού Φόρειν Όφισ και της βρετανικής πρεσβείας και του Βρετανικού Συμβουλίου της Αθήνας. Πέραν των 40 επιλεγμένων προσώπων, έλαβαν μέρος στο σεμινάριο της Ύδρας κατόπιν προσωπικής πρόσκλησης. Όλοι υπήρξαν θιασώτες του ΝΑΙ στο δημοψήφισμα του 2004 για το σχέδιο Ανάν. Οι οργανωτές αρνήθηκαν και απέκλεισαν επιδεικτικά τη συμμετοχή στο σεμινάριο εκπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στρατηγικός στόχος της συνάντησης της Ύδρας, κατά Βρετανό βουλευτή που παρευρέθη και αρνήθηκε να συμμορφωθεί στα Chatham House Rules που επέβαλαν PRIO και ΕΛΙΑΜΕΠ, ήταν «πώς θα αυξηθούν οι πιέσεις για να αλλάξει το πολιτικό ισοζύγιο δυνάμεων στην Κύπρο». Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. Φανούλα Αργυρού, *Ελευθερία* (Λονδίνο 21 Οκτωβρίου 2004) και την πολύ καλή κάλυψη στη *Σημερινή* της Λευκωσίας στις 23-24-25 Οκτωβρίου 2004.

Τέλος και οι δύο αυτές GONGOs υποστηρίζουν με εκθέσεις που αποτελούν την επιτομή της φεύτικης ειδημοσύνης, ότι μία λύση του Κυπριακού στα δικά τους προτεινόμενα μέτρα θα αυξήσει κατά πολλές χιλιάδες το ετήσιο εισόδημα κάθε Κύπριου, ενώ θα προσθέσει στο ακαθάριστο εθνικό προϊόν σε Κύπρο, Ελλάδα, Τουρκία πολλά δισεκατομμύρια ευρώ.¹⁵

15. Βλ. Ευρυβιάδης, «Κομπογιαννιτισμός και Προπαγάνδα», *Ο Φιλελεύθερος*, 16 Μαρτίου 2008.

115

Θέσεις

Αναλύσεις-Κριτική. Ζητήματα της πάλης των τάξεων

ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2011

- Ο Χρόνος του κεφαλαίου, ο Χώρος της κοινωνίας
- Κοινό συμφέρον, ηγεμονία, Αριστερά
- Δομή και συγκυρία στο έργο του Αλτουσέρ
- Καταστροφή του χώρου δια μέσου του χρόνου
- Φύση, κεφαλαιακή συσσώρευση, κρίση και «πράσινα» ιδεολογήματα
- Στρατός και καθεστώς της 21ης Απριλίου
- Επτά θέσεις για την επιστημολογία του κοινωνικού αποκλεισμού
- Δημοκρατία, ισότητα, χειραφέτηση